

Piri Reis'in Haritası'nın

500

. yılı Etkinliği

11 Kasım 2013

Geleceğe
Güvenle
Bakan Üniversite..

NECMETTİN ERBAKAN
ÜNİVERSİTESİ

Yenişehir Mah. Dr. M. Hulusi Baybal Cd.
No:12 Selçuklu / KONYA / TÜRKİYE
Telefon: (0 332) 280 80 80 Faks: (0 332) 236 21 41

NECMETTİN ERBAKAN
ÜNİVERSİTESİ

Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER

Prof. Dr. Birol AKGÜN

Doç Dr. Adnan PINAR

Yrd. Doç. Dr. İlkay BUĞDAYCI

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Zahit SELVİ

Yrd. Doç. Dr. Necati ANAZ

Yürütme Kurulu

Doç Dr. Adnan PINAR

Yrd. Doç. Dr. İlkay BUĞDAYCI

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Zahit SELVİ

Yrd. Doç. Dr. Necati ANAZ

Organizatör Bölümler

Coğrafya Ana Bilim Dalı

Harita Mühendisliği Bölümü

Uluslararası İlişkiler Bölümü

PROGRAM

13:00 Açılış ve Protokol Konuşmaları

13:30 Panel

Emekli Tuğgeneral Cevat ÜLKEKUL (Başkan)
(1513 - 1528 Tarihli Piri Reis Haritaları)

Doç. Dr. İbrahim YILMAZ,
Afyon Kocatepe Üniversitesi
Kitab-i Bahriye: Piri Reis'in Deniz Seferleri Kitabı

Prof. Dr. Mesut ELİBÜYÜK
Ankara Üni., Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Piri Reis: Bir Coğrafyacı Gözüyle

15:00 Kokteyl ve Sergi Açılışı
Piri Reis ve Türk Kartografların Çizgileriyle
Kent Planları

İRİ REİS ve ESERLERİ

Piri Reis (1465? Gelibolu-1554 Kahire) : XVI. yüzyılın günümüz anlamındaki denizci bir bilim adamıdır. 1481 yılında amcası büyük Türk denizcisi Kemal Reis'in yanında, henüz 16 yaşlarında iken, seyir katibi olarak denizlere açıldığında biri deniz ve denizcilik, diğeri araştırma ve bilim olmak üzere, iki büyük tutkunun esiri olmuştur. Bu tutkularının sonucu olarak yıllarca Akdeniz kıyı ve adalarını, buralarda yaşayan insanların hayatlarını gözlemlemiş, yazmış ve çizmiştir. Ayrıca dünyanın geleceğini etkileyeceğini görüp anladığı Büyük Coğrafi Keşifleri de izleyip yazmaktan, çizmekten geri kalmamıştır.

Günümüze her biri ayrı ayrı değer taşıyan üç büyük dünya kültür mirası eseri gelmiştir: Birincisi bugün bütün dünyada 500. çiziliş yılının kutlandığı 1513 tarihli dünya haritasıdır. Bu haritanın tümü değil yaklaşık 1/6 parçası elimizdedir. İkincisi 1521 tarihinde müsveddesini yazdığı ve 1526 yılında temize çekip son duruma getirdiği Bahriye (günlük yaşamda Kitab-ı Bahriye olarak bilinmektedir) adlı eseridir. Üçüncüsü de Osmanlı İmparatorluğu'na Büyük Coğrafi Keşifler hakkında bilgi vermek üzere 1528 tarihinde çizdiği, Anadolu'dan yeni bulunan yerlere (Kuzey, Orta ve Güney Amerika Kıtası) kadar olan yörenin Bölgesel haritasıdır. Bu haritanın da tümü değil yaklaşık 1/6 parçası elimizdedir.

Bahriye Akdeniz'e ilişkin denizcilik bilgilerinin yanı sıra Akdeniz'in kıyı ve adalarının coğrafyası ile buralardaki insanların ekonomik ve sosyal durumlarını da yansıttığı için dünyanın ilk ekonomik ve sosyal coğrafya kitapları arasında yer almaktadır. 1513 ve 1528 tarihli haritalarının yanı sıra Bahriye'de de Büyük Coğrafi Keşiflere ilişkin ayrıntılı bilgiler bulunmaktadır. Bu durumları ile ele alındıklarında her üç eser de, keşiflere katılan Portekiz, İspanya, Fransa, İngiltere, Hollanda dışında Avrupa ve Akdeniz ülkeleri içinde yalnız Osmanlı İmparatorluğu'nun bu büyük olaya ilgi duyduğunu öteki ülkelerin kayıtsız kaldıklarını göstermektedir. Başka eserleri varsa da ele geçmemiştir. Piri Reis 1554 yılında, siyasi nedenlerle Kahire'de boynu vurdurularak idam edilmiştir.

Saygı ve sevgi ile anıyoruz.
Cevat ÜLKEKUL

